

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม

The administration according to the good governance principles of the sub-district administration organization in Muang Samut Songkhram district Samut Songkhram Province

นงลักษณ์ ทวีรักษา

Nonglak Thaweeraksa

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Email: nthaweeraksa@hotmail.com

Received: April 28, 2021

Revised: April 30, 2021

Accepted: April 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม และ 2) เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร บุคลากร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 472 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติแบบ T - test, F - Test และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

Subject research Administration according to good governance principles of the sub-district administrative organization in Muang Samut Songkhram district Samut Songkhram Province The objectives are to 1) study the level of administration according to the principles of good governance of the sub-district administrative organization in Muang Samut Songkhram district. Samut Songkhram Province and 2) to compare the level of administration according to the principles of good governance of the sub-district administrative organization in Muang Samut Songkhram district Samut Songkhram Province The population used in this research was personnel administrators and members of the sub-district administrative organization council in Muang Samut Songkhram district. Samut Songkhram province, total 472 people were quantitative research. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. The difference test was done by using T-test, F-Test, and testing the difference of mean on a pair. The research results were found that Administration according to good governance principles of the sub-district administrative organization in Muang Samut Songkhram district Samut Songkhram Province Overall, it is at a high level. When considering each side Found at high level in all aspects In descending order: moral There was the second highest average, followed by the participation principle. Responsibility Rule of law Value And the main aspect of transparency Have the lowest mean, respectively, hypothesis test results. The results of the comparison of the administration according to the principles of good governance of the sub-district administrative organization in Muang Samut Songkhram district Samut Songkhram Province Personal characteristics differing in gender, age, education level. And the average monthly income was found that in the overall picture there was no significant difference at 0.05 when considering each aspect. Rule of law Moral The main aspect of transparency And the principles of participation There was no significant difference at 0.05. And the main aspect The difference was statistically significant at 0.05.

Keywords: Administration, Good governance, sub-district administration organization.

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้เผชิญกับวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างหนัก ส่งผลให้เกิดกระแส ความสนใจ การปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูประบบราชการ การปรับบทบาทภาครัฐ รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะเมื่อทรัพยากรที่มีอยู่ มีจำนวนจำกัด อีกทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้ประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมกลายเป็นเครื่องมือให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจเงิน สามารถเข้ามามีบทบาท อันจะนำไปสู่การปกครองที่ไม่เป็นธรรม เต็มไปด้วยการคอร์รัปชันเป็นปัญหา สะสมและทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ (สงวน คำรส, 2551)

ดังนั้นการใช้จ่ายงบประมาณ และการดูแลทรัพยากรท้องถิ่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ในหน่วยงานราชการ การเมือง และระดับท้องถิ่น จึงกลายเป็นประเด็นที่ผู้คนต่างให้ความสนใจ

ต่อมาประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2550 ซึ่งมีลักษณะเด่น ที่เป็ คุณประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน อันจะนำไปสู่แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยได้วาง หลักประกันด้านการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนไว้อย่างครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในระบบ การเมืองการปกครอง โดยรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ ให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมี ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ต่อโครงการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งมีการวาง แนวทาง และหลักการในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมความเป็นอิสระและสร้างความเข้มแข็งให้กับ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตรวจการใช้ อำนาจรัฐทุกระดับ ทั้ง ในส่วนของภาครัฐเองต่างก็ต้องอยู่ภายใต้แนวทางการจัดระเบียบเพื่อให้สังคม ของประเทศสามารถอยู่ร่วมกันได้ อย่างสงบสุข รวมถึงตั้งอยู่บนความถูกต้องและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 หรือหลักการธรรมาภิบาล (good governance) ซึ่งประกอบด้วย 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม (the rule of law) หลักคุณธรรม (morality) หลักความโปร่งใส (accountability) หลักการมีส่วนร่วม participation) หลักความรับผิดชอบ (responsibility) และหลักความคุ้มค่า (cost-effectiveness or economy) ซึ่งจะเป็นหลักการขั้นพื้นฐานที่สามารถช่วยลดบรรเทา และแก้ปัญหาดัง ๆ ได้ โดยเฉพาะปัญหาฉ้อราษฎร์บังหลวง ช่วยสร้างคุณค่าและจิตสำนึกทางปัญญาวัฒนธรรม และจริยธรรม ทั้งด้าน เศรษฐกิจสังคมและการเมือง ทำให้มีความเป็นธรรมในสังคมมีความโปร่งใสได้รับการยอมรับ และเชื่อถือเป็น ภูมิคุ้มกันที่ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมีเสถียรภาพ มีความปลอดภัยทุกภาคของสังคม สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่าง สันติสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ยังให้ความสำคัญกับการสร้าง ภูมิคุ้มกัน ใน มิติต่าง ๆ ให้แก่ ปังเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ โดยใช้แนวคิด และทิศทางการพัฒนาประเทศ สู่ความยั่งยืน โดยการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับการ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานใน การสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส ยึดประโยชน์ส่วนรวม และเปิดโอกาสการมีส่วนร่วม ของประชาชน ทุกภาคส่วนในกระบวนการพัฒนาประเทศ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างระบบธรรมาภิบาล และความ สมานฉันท์ในทุกภาคส่วนและทุกระดับ เป็นฐานการพัฒนาประเทศที่มั่นคงและสมดุล มุ่งสู่การอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุขและเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ สังคมแห่งชาติ, 2555) และใน ปัจจุบันแนวความคิดเรื่องธรรมาภิบาลได้มีบทบาทอย่างมาก ต่อหน่วยงานภายในประเทศทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน ในส่วนของภาครัฐนั้นในระยะหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้พยายามปรับตัวเข้าสู่หลักธรรมาภิบาลอย่าง เห็นได้ชัด เช่นการก่อตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลเพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การปรับลดขนาดหน่วยราชการ

การปรับปรุงระบบราชการ ให้มีคุณภาพมีการบริการที่ประทับใจไม่แพ้องค์กรเอกชน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กับภาคเอกชน (สงวน คำรส, 2551)

องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ การยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือเรียกว่า หลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักนิติธรรม และคุณธรรม มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ บริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการกำกับดูแล และสนับสนุนการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในชนบทเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวนมากครอบคลุมพื้นที่เกือบทุกตำบลหมู่บ้าน หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริหารสาธารณะได้อย่างครอบคลุมก็จะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือในชนบท ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ ของประเทศได้รับการดูแลเอาใจใส่พัฒนาแก้ไข บรรเทาปัญหาต่าง ๆ อย่างทันท่วงที อันจะนำไปสู่ความอยู่ดี มีสุข ของประชาชนทั้งประเทศ และนำไปสู่ความกินดีมีสุขของประชาชนทั้งประเทศ และทางตรงกันข้ามหากองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานบกพร่องขาดประสิทธิภาพก็จะเกิดความเสียหายแก่บ้านเมืองและเทศชาติอย่างใหญ่หลวง

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญในการที่ผู้บริหาร บุคลากรและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจะร่วมกันนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้เพื่อนำไปสู่การเป็นหน่วยงานราชการยุคใหม่ ที่มีลักษณะของธรรมาภิบาลซึ่งจะเป็นรากฐาน ในการต้านภัยการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งกำลังแผ่ขยายลงสู่ชุมชนในวงกว้างและยังเป็นการวางรากฐาน สังคมประชาธิปไตยในอนาคต ทั้งนี้เพราะการสร้างสังคมประชาธิปไตยต้องเริ่มต้นที่ชุมชนและประชาชนในชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแนวทางไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การให้นำไปสู่การเป็นหน่วยงานราชการยุคใหม่ที่มีหลักธรรมาภิบาลเป็นรากฐาน ในการป้องกันการทุจริต คอร์รัปชันที่กำลังแผ่ขยายสู่ท้องถิ่นในวงกว้างอยู่ในขณะนี้ เป็นการสร้างความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมให้ได้มากที่สุด รวมทั้งวางรากฐานของสังคมประชาธิปไตยที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และตำแหน่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร บุคลากร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก องค์การบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายหาด องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเขิน องค์การบริหารส่วนตำบลคลองโคน และองค์การบริหารส่วนตำบลนางตะเคียน รวมประชากรในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม บุคลากร 310 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 162 คน มีประชากรรวมทั้งสิ้น จำนวน 472 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร บุคลากร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 216 คน โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) วิธีในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane (1973)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารที่มีอยู่แล้ว เพื่อนำข้อมูลส่วนดังกล่าวนี้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม พร้อมทั้งได้ทำการปรับปรุงคำถามให้เหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 216 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมดในเดือนมกราคม - มีนาคม 2564
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ดังตาราง

ตาราง ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

(n=216)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.16	0.49	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.26	0.60	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.15	0.69	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.21	0.46	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.20	0.56	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.16	0.54	มาก
รวม	4.19	0.28	มาก

จากตาราง พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.21$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.20$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.16$) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.16$) และด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

การวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และตำแหน่ง

การวิเคราะห์ความแตกต่างของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร บุคลากร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลต่างกันสรุปได้ ดังนี้

1. เพศ ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างเพศกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้สถิติ t-test พบว่า ในภาพรวมค่า Significant level มากกว่า 0.05 ซึ่งเท่ากับ 0.38 จึงปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. อายุ ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างอายุกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ในภาพรวมค่า Significant level มากกว่า 0.05 ซึ่งเท่ากับ 0.08 จึงปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม
3. ระดับการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างระดับการศึกษากับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ในภาพรวมค่า Significant level มากกว่า 0.05 ซึ่งเท่ากับ 0.07 จึงปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม
4. ตำแหน่ง ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างตำแหน่งกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ในภาพรวมค่า Significant level มากกว่า 0.05 ซึ่งเท่ากับ 0.17 จึงปฏิเสธสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

อภิปรายผล

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านหลักนิติธรรม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีการสั่งการภายในหน่วยงานเป็นไปตามขั้นตอนการสั่งงาน การจัดทำข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามระเบียบ มีการจัดสรรตำแหน่ง การปฏิบัติงานตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้ประชาชนได้ทราบทุกปีงบประมาณ มีการจัดตั้งหน่วยงานภายในเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ และการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระ หาญกัน (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่นำมาใช้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 อันดับแรกได้แก่ การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา ได้แก่ ด้านการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการ

บริหารงานด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานด้านหลักความคุ้มค่า และด้านการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีอยู่ 2 ด้านคือ ด้านการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานด้านหลักความโปร่งใส และด้านการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานด้านหลักคุณธรรม ตามลำดับ

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านหลักคุณธรรม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การสั่งการเป็นไปตามตำแหน่งหน้าที่ของงาน คุณธรรมในการบริหารจัดการ เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงาน ฯลฯ การดำเนินงานเรียงลำดับจากความจำเป็นมากถึงความจำเป็นน้อย การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทุกพื้นที่ได้จัดสรรงบประมาณด้วยความเป็นธรรมและเหมาะสมกับพื้นที่ การติดต่อประสานงานเป็นไปอย่างเสมอภาค การจัดตั้งหน่วยงานภายในเป็นไปตามภารกิจและความจำเป็น และขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณ เพ็ญพวง (2563) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห ด้านหลักคุณธรรมมากที่สุด

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างด้วยความโปร่งใสและมีการประกาศให้ประชาชนผู้สนใจได้ทราบโดยทั่วกัน องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประกาศประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงในการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประกาศประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงในการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประกาศประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเมื่อมีการสั่งการในกรณีที่มีผลกระทบต่อประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประกาศประชาสัมพันธ์เมื่อมีการจัดตั้งหน่วยงานภายในขึ้นใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากผู้แทนประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อ/จัดจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ ร่ายเรือง (2557) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักความโปร่งใส การเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลผ่านทางเว็บไซต์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้การติดต่อสื่อสารระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงาน ควรกำหนดนโยบายและวางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มความโปร่งใส และยึดมั่นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

4. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหาความต้องการและการชักถามการ

ดำเนินการต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเสนอร่างข้อบัญญัติตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลมีการอำนวยความสะดวกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอความคิดเห็นหรือร่วมเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ในการทำกิจการที่เป็นประโยชน์กับประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้เสียงส่วนใหญ่ตัดสินปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธานุ ไซมรงค์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การปรับปรุงแก้ไข และการประเมินผลการปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน ให้สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบันและมีความชัดเจน ในการบังคับใช้ให้ได้ขาดมากขึ้น

5. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านหลักความรับผิดชอบ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความตระหนักในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนและหน้าที่ต่อสังคม รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบ ในองค์การบริหารส่วนตำบลมีการมอบหน้าที่รับผิดชอบงานเป็นรายบุคคลอย่างชัดเจน องค์การบริหารส่วนตำบลการกำหนดผู้รับผิดชอบในแผนการดำเนินงานแต่ละแผนงาน มีการควบคุมงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดลำดับขั้นตอนการให้บริการอย่างเหมาะสมและรวดเร็ว และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการอำนวยความสะดวกต่อผู้มารับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระวินทร์ตรา ต้นจรรย์านนท์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่าง ๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ พัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านหลักความคุ้มค่า ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการประเมินความคุ้มค่าในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการลดขั้นตอนของการทำงานเพื่อความคุ้มค่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมรณรงค์ให้มีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการมอบหมายงานและการมอบอำนาจหน้าที่เพื่อความรวดเร็วและความคุ้มค่า มีการรายงานการใช้ทรัพยากร ปัญหาอุปสรรคเพื่อประเมินความคุ้มค่าของงาน และมีการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพรรณ ผิวอ่อน

(2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

7. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ตามความคิดเห็นของของผู้บริหาร บุคลากร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง การเปรียบเทียบระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกันกับงานวิจัยของวันทินี ภูธรธนะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามที่มีเพศระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ส่วนที่มีอายุแตกต่างกันมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และซึ่งสอดคล้องกันกับงานวิจัยนิภาพรรณ ผิวอ่อน (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การบริหารงานมากยิ่งขึ้น โดยควรจัดให้มีศูนย์เครือข่ายภาคีประชาชนที่มีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลอย่างถาวร เพื่อเข้ามามีส่วนร่วม ติดตาม ประเมินผลตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลอย่างต่อเนื่องตลอดปี และดำเนินโครงการสรุปเผยแพร่ต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.2 ควรจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบได้ในหลายช่องทางเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามแผนงานโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณได้

1.3 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในเรื่องสำคัญมีการปฏิบัติงานแบบบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่

1.4 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดซื้อ-จัดจ้าง แผนพัฒนาท้องถิ่นปี ฯลฯ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกจากช่องทางสื่อต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น รวมถึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบแผนงาน โครงการต่าง ๆ และการใช้งบประมาณในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างตรงไปตรงมา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการบริหารงานขององค์กรในระดับประเทศรูปแบบอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าการบริหารองค์กรในระดับประเทศมีรูปแบบการบริหารจัดการอย่างไร

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นในระดับอำเภอหรือจังหวัดที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

เอกสารอ้างอิง

- นิภาพรณ พิวอ่อน. (2559). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอ กุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- พทุธมาศ ไชยมงค์. (2560). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ระวินทร์ตรา ตันจริยานนท์. (2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอ พานทอง จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วรรณา เพ็งพวง. (2563). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วันทีนิ ภูธรรมะ. (2563). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วันเพ็ญ ร่ายเรือง. (2557). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด เพชรบุรี (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

- วีระ ชาญกัน. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สงวน คำรส. (2551). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555- 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork : Harper and Row Publication.